

KIKI KOGELNIK TIDEN ER INDE

PRESSEMEDDELELSE

HUN VAR FORUD FOR SIN TID. MEN NU ER TIDEN INDE

Mød verdensstjernen Kiki Kogelnik for første gang i Danmark i stor retrospektiv udstilling på Kunstmuseum Brandts. Hendes fascination af det ydre rum, grænsen mellem menneske og teknologi og kønsroller er mere aktuell end nogensinde

Østrigsk-fødte Kiki Kogelnik er én af de mest opsigtsvækkende kunstnere, der trådte ind på 1960'ernes eksperimenterende kunstscene. Da hun i 1962 flyttede fra Wien til New York, blev hun en del af den kunstneriske kreds, som blandt andet talte kunstnere som Marisol Escobar, Andy Warhol og Claes Oldenburg.

Kiki Kogelnik – Tiden er inde åbner den 19. august 2023.

Kiki Kogelniks værker har indtil for nylig været ukendt af et bredere publikum. Siden hendes død er den internationale anerkendelse af hendes kunst dog steget markant: I 2022 var hun solidt repræsenteret på Venedig Biennalen. Hun er repræsenteret af de anerkendte New York-baserede gallerier PACE og Mitchell-Innes & Nash, og hendes værker findes i samlingerne på flere internationale museer, herunder Centre Pompidou i Paris, mumok i Wien, Pinault Collection i Paris/Venedig og Louisiana i Humlebæk.

Kiki Kogelniks omfattende livsværk rummer en dyb fascination af alt, der er nyt, og hendes kunst emmer både af begejstring og betænkelighed. I sine værker kredser hun om den porøse grænse mellem menneske og teknologi, robotter, atomkrig, kønsroller, seksuel frigørelse, populærkultur, mode, forbrug og ikke mindst det ydre rum som både en krigszone og et frirum med mulighed for forandring. Aspekter af tilværelsen, der stadig optager os i dag.

Udstillingen *Kiki Kogelnik – Tiden er inde* føjer et nyt kapitel til historien om 1960'ernes kunst i Europa og USA. Historieskrivningen om popkunsten har i vid udstrækning fokuseret på en skare af mandlige kunstnere, primært fra USA. Men også kvindelige kunstnere bidrog til popkunsten. Kiki Kogelnik er én blandt mange kvindelige kunstnere, der omsider får plads i den vestlige kunsthistorie.

Udstillingen rummer i alt 140 værker og er blevet til i et tæt samarbejde mellem Kunstmuseum Brandts, Kunstforum Wien, Kunsthaus Zürich og Kiki Kogelnik Foundation i New York og Wien.

- *Udstillingen er en meget vigtig satsning for Kunstmuseum Brandts og understreger den retning, vi aktuelt går i. Vi arbejder i disse år med et mere internationalt udstillingsprogram og et øget fokus på samarbejder med væsentlige kunstmuseer i Europa. Ved at etablere et tæt samarbejde med markante institutioner i Europa hæver vi barren for, hvilke udstillinger Kunstmuseum Brandts, også på sigt, vil være i stand til at trække til Odense, siger direktør for Kunstmuseum Brandts, Stine Høholt.*

FREDSAKTIVISME, RUMKUNST OG ROBOTTER

Med flere af sine værker skriver Kogelnik sig ind i 1960'ernes fredsaktivisme. I en skulptur som *Bombs in Love* fra 1964 kommenterer hun på periodens Vietnam-krig. Værket består af to forbundne og bemalede, oprejste bombehylstre, og på hvert hylster har hun monteret et hjerte af plexiglas.

- *Kiki Kogelnik er en af de kunstnere, der med størst ildhu og kreativitet griber den her kulturelle strømning. Hun hacker sig så at sige ind i 1960'ernes officielle rumfeber for at skabe sin egen version af historien med et alternativt rumprogram befolket af astronauter, kærlighedsbomber og robotagtige kroppe, som flyver frit omkring i et konfettifyldt ydre rum. Rummet er en krigszone, men det er også et frirum, som rummer en mulighed for forandring. I Kiki Kogelniks fremtidsvision kan teknologien løsrives fra krigeriske dagsordener og sætte menneskeheden fri, fortæller udstillingens kurator, Ellen Egemose.*

Kiki Kogelnik kaldte selv sin stil "Space Art". I juli 1969, da Apollo 11 landede på månen, udførte hun en performance, hvor hun lavede silketryk med motiver af månen. Mens landingen blev vist til millioner af seere verden over, trykte hun ordene "*I can see my footprints*" på sit billede af månen. Med reference til Neil Armstrongs ord, da han satte fod på månen, forbandt hun i dette værk 1960'ernes største teknologiske bedrift; månelandingen, med det mest elementære; et menneskes fodaftryk.

KUNSTNER I KVINDEFRIGØRELSENS TID

Menneskekroppen illustreres ofte i Kiki Kogelniks kunst. Eksempelvis i hendes såkaldte *Hangings*; vinylsilhuetter, der ser ud som livløse huddragter, der er blevet hængt til tørre på stålbøjler eller med plastikklemmer på tøjstativer. Stålbøjlerne blev brugt i modeindustrien, men de var også synonyme med kvindens tidskrævende husarbejde.

Med inspiration fra modeindustrien skaber Kiki Kogelnik i 1970'erne en serie malerier, der afspejler 1960'ernes og 70'ernes kvindefrigørelse. I dem gengiver hun fotomodeller fra modemagasiner i overdrevne positurer. De ligner mekaniske påklædningsdukker med karikerede ansigtsudtryk. Selv bruger Kiki Kogelnik tøj performativt: Hun iklæder sig ekspressive kostumer og indtager forskellige kvinderoller, som også får liv i hendes billeder.

Kogelniks maleri af Marilyn Monroe fra 1961 er også meget anderledes end for eksempel kollegaen Andy Warhols berømte silketryk af filmstjernen. Hvor Warhol gennem et bearbejdet pressefoto dyrker Monroe som et visuelt ikon, går Kogelnik anderledes dekonstruerende til værks: Hendes Monroe-figur har intet hoved men derimod brede hofter og en overflod af brystlignende, runde former. Værket synes på én gang at fejre den seksuelle frigørelse, som Marilyn Monroe blev eksponent for, og kritisere den seksualiserende objektgørelse, hun blev offer for.

FØRST ANERKENDT EFTER SIN DØD

At Kiki Kogelnik først for nylig - og længe efter sin død - har opnået institutionel, international anerkendelse peger på kendte mekanismer i kunsthistorien. Mekanismer, der for mange kvindelige kunstnere har betydet, at deres samtid ikke har anerkendt dem, men at vi i eftertiden ser værdi i de budskaber og udtryk, som nu har bestået tidens test og vist sig stadig at være relevante i dag. Men også, at vi i dag har større opmærksomhed på kønsrepræsentation og diversitet.

Et af Kiki Kogelniks hovedværker bærer titlen *I Have Seen the Future* fra 1972. I mødet med den østrigske stjerne-kunstner, hvis skarpe lys først ses med forsinkelse, under man hende, at hun virkelig så den; fremtiden.



Kiki Kogelnik - Tiden er inde

Den 19. august 2023 - 14. januar 2024.

FAKTABOKS

- Med ca. 140 værker præsenterer Kunstmuseum Brandts i efteråret 2023 den første store retrospektive soloudstilling med Kiki Kogelnik i Danmark.
- Udstillingen er blevet til i et tæt samarbejde mellem Kunstmuseum Brandts, Kunstforum Wien, Kunsthaut Zürich og Kiki Kogelnik Foundation i New York og Wien. Kunstforum Wien: 2. februar - 25. juni 2023. Kunstmuseum Brandts: 19. august 2023 - 14. januar 2024. Kunsthaut Zürich: Åbner marts 2024.
- Kiki Kogelnik Kogelnik (1935-1997) blev født i Graz i Østrig og studerede på Kunstakademiet i Wien, hvor hun tidligt også udstillede sine værker på galleriet Galerie St. Stephan. Efter et kortere ophold i Paris flyttede hun i 1962 til New York i en tid præget af kunstneriske nybrud. Således blev 1950'ernes abstrakte ekspressionisme, der var kendetegnet ved store, dramatiske malerier udført i en spontan-abstrakt malestil, afløst af et væld af nye eksperimenter, ikke mindst popkunsten, som Kogelniks værk ofte associeres med.
- I 1998, året efter hendes død, fik Kiki Kogelnik tildelt Østrigs fineste ærespris indenfor videnskab og kunst, Österreichisches Ehrenzeichen für Wissenschaft und Kunst.
- Kiki Kogelniks værker findes i flere internationale samlinger, herunder på Centre Pompidou i Paris, mumok i Wien, Louisiana Museum of Modern Art i Humlebæk og National Gallery of Art i Washington DC. Senest har François Pinault, der ejer en af verdens største samlinger af international kunst, Pinault Collection, erhvervet to værker af kunstneren.
- Udstillingen ledsages af et rigt illustreret katalog, hvori en række kunsthistorikere og kunstnere kaster nye perspektiver på Kiki Kogelniks kunst. Kataloget er på 280 sider og rummer bidrag af: Ingrid Brugger, Lisa Ortner-Kreil, Sylvie Fleury, Flavia Frigeri, Cathérine Hug, Marie Laurberg, Mai-Thu Perret og Birgitte Thorsen Vilslev. Katalogartiklen "Robots in Love" af Marie Laurberg og Birgitte Vilslev er en fagfællebedømt forskningsartikel.

PRESSE

For katalog, forhåndsvisning og evt. interview med direktør Stine Høholt eller kurator Ellen Egemose:

Kristian Dyd / kristian.dyd@brandts.dk / 27537025

Susanne More / susanne.more@brandts.dk / 26856002

Pressefotos er tilgængelige via <https://brandts.dk/presse>

